

of de voogdij over een kind uitoefent, voordat het kind de leeftijd van één jaar heeft bereikt, verplicht is of het bewijs te leveren, dat het tegen pokken werd ingeënt, of een verklaring over te leggen, houdende de reden, waarom zodanige inenting werd achterwege gelaten.

De Memorie van Toelichting geeft ten overvloede duidelijk aan, waarin de verplichting der wet bestaat: een keuze te doen tussen inenting en niet-inenting en daarvan te doen blijken.

De in het artikel „Pokken aan de Grenzen” gewekte voorstelling is dus onjuist.

Arnhem, 9 Juli 1947

GERARD BAKKER

De mazen van de Inentingswet 1939, die de op 1 Januari 1940 ingevoerde wettelijke verplichting tot inenting van de zuigeling omschrijft, zijn inderdaad groot. Doch daartegen richt zich het ernstige protest van den inzender niet. Hem, den tegenstander van vaccinatie, is het juist om de mazen te doen.

J. J. VAN LOGHEM

EEN MERKWAARDIG GEVAL VAN PSORIASIS

Naar aanleiding van het artikel van collega KEIZER in het *Tijdschrift* van 12 Juli 1.1., mag misschien het hier volgende vermeld worden, omdat onze kennis van de oorzaak der psoriasis nog zo gering is:

Een patiënte van mij had psoriasis, dat wil zeggen alleen als zij niet zwanger was. Wat dat betreft was het gelukkig dat zij 9 maal zwanger is geweest. Direct verdween dan haar uitslag. Enige dagen na den partus kwam de jeuk terug en spoedig verschenen ook de psoriasisplekken.

Eénmaal meenden wij ons te hebben vergist. Zij was ongeveer drie maanden zwanger en toch kreeg zij weer psoriasis! Maar.. dezelfde week had zij een abortus. Een eventuele hormonthherapie werd geweigerd.

Amsterdam, 14 Juli 1947

I. VAN DAAL

PHYSIO-PATHOLOGIE DER MAAGSECRETIE

Naar aanleiding van het in het *Tijdschrift* van 5 Juli 1947 verschenen stuk van dr. W. F. VAN ECK moge ik enkele opmerkingen maken. Het is te betreuren, dat de schrijver bij het trekken van zijn conclusie, dat aan spastische toestanden in het antrum-pylorusgebied veel betekenis is toe te kennen voor het ontstaan of onderhouden van maag- of duodenumzweren, niet de naam van TALMA vermeldde, die reeds bijna een halve eeuw geleden deze theorie opstelde, terwijl VAN IJZEREN en LICHTENBELT door hun onderzoekingen deze theorie krachtig steunden. Dat de Amerikanen de prioriteit van deze opvatting, die als uitvloeisel van een disharmonie in de functie van het autonome zenuwstelsel is te kenmerken, voor zich opeisen, is reeds te betreuren, maar een Nederlander moest toch op de hoogte zijn en in een wetenschappelijke mededeling daaraan uiting geven.

Nog enige opmerkingen moet ik maken. Er staat in de samenvatting, dat een normaal of laag zuurgehalte voor de diagnose ulcus (ventriculi en duodeni) waardeeloos is, als het is vastgesteld met het gebruikelijke gefractioneerde hevelen. Ongetwijfeld is dat zo. Een zodanige vondst is echter van belang voor de differentieële diagnose met carcinoom. Van belang voor de diagnose ulcus is alleen, of de maaginhoud groot of klein is. Voor de diagnostiek is de pijn het allerbelangrijkste symptoom, niet de zuurgraad van de maaginhoud. Er wordt, ook in het onderhavige stuk, zo vaak geen goed onderscheid gemaakt tussen maagsap en maaginhoud. Maagsap is het secreet der maagklieren. De zuurgraad van de maaginhoud is afhankelijk van de betrekking tussen de hoeveelheid maagsap en de andere bestanddelen van de maaginhoud (voedselresten, speeksel, teruggelopen darminhoud). Bij het pylorus- en duodenum-ulcus komen nu in aanmerking voor het ontstaan der aciditeit van de maaginhoud: de hoeveelheden maagsap, die worden afgescheiden (bij deze ziekte door de vagusprikkeling vaak zeer groot)

en het spel van de pylorus, dus de evacuatie van de inhoud. Indien na enige uren de maag leeg raakt, terwijl de klieren blijven doorgaan met afscheiden, bestaat de *maaginhoud* bijna alleen uit maagsap. Deze bereikt daardoor bijna de hoogst denkbare zuurgraad, namelijk die van het maagsap. Is nu een ulcus aan pylorus of duodenum aanwezig, dan zal dit sterke, zure maagsap de zweer prikkelen en spasmus opwekken: de late maagpijn. 's Nachts kan hetzelfde geschieden. Maar óók kan door de spasmus pylori de evacuatie vertraagd zijn. De klieren blijven afscheiden en het gehalte aan maagsap van de maaginhoud stijgt steeds. Resultaat: hoge zuurgraad en blijvende, pijnlijke spasmus. Dat enkele medicamenten, die met veel succes worden toegepast, bij voorbeeld papaverine en eumydrine, geen invloed hebben op de zuurgraad, is bekend. Zij hebben zo vaak goed gevolg, doordat zij de pijnlijke pyloruskramp wegnemen en dus de evacuatie bevorderen. De zoutzuurgraad van het maagsap blijft constant. Bij het uithevelen na toediening dezer middelen kan het voorkomen, dat door de nu betere evacuatie geen voedselresten meer aanwezig zijn en men bijna zuiver maagsap uithevelt, vandaar de blijvende hoge zuurgraad van dat uitgehevelde.

Ik wil tenslotte nog opmerken, dat reeds meer dan 40 jaar geleden in de kliniek van TALMA proeven werden genomen en gepubliceerd, zoals PALMER deed.

F. A. SCHALIJ

VERBETERING

In het „Samenvattend overzicht” van J. DE BERGH „De behandeling van syphilis met penicilline” (*N. T. v. G.* 90, IV, 16 November 1946) staat op blz. 1679, tweede alinea:

„Syphilis seropositiva 3.600.000 E., syphilis I *seronegativa* en syphilis II 5.400.000 E.” en zo voort. Dit moet zijn: „Syphilis I *seronegativa* 3.600.000 E., syphilis I *seropositiva* en syphilis II 5.400.000 E. REDACTIE

BERICHTEN



BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — **BESTRIJDING VAN DE PROSTITUTIE.** De Fédération abolitionniste internationale organiseert tegen 6 September een vierdaags internationaal congres betreffende de reglementering van de prostitutie. Over de rol van de mannen bij de prostitutie is een Nederlands rapport van A. BOUMAN (Amsterdam) aangekondigd. (*Presse méd.* 388 1947).

— **WERKZAAMHEID VAN DE WERELD GEZONDHEIDSORGANISATIE.** Drie deskundigencommissies hebben op uitnodiging van de Interimcommissie der Wereld Gezondheidsorganisatie haar werkzaamheden aangevangen. Een dier commissies vergaderde in Maart te Ottawa (Canada), ter voorbereiding van de tienjaarlijkse herziening der internationale lijsten van ziekten en doodsoorzaken in Maart 1948 te Parijs; een tweede commissie vergaderde in April te Alexandrië en bezocht Djedda in verband met een nodige wijziging van de sanitaire overeenkomst betreffende de Mekkabedevaart; een derde commissie kwam in April te Genève bijeen ter voorbereiding van nieuwe onderzoekingen over malaria (*J. A. M. A.* deel 134 621, 1947).

DENEMARKEN. — **B. C. G. OP GROTE SCHAAL TOEGEPAST.** Zoals reeds uit verschillende rapporten bekend is, leidt de bestrijding van de tuberculose onder het rundvee tot een toenemende daling van het aantal jonge mensen, dat op de tuberculine reageert. Hieruit is het plan ontstaan op grote schaal bij kinderen, die de school verlaten, B. C. G. toe te passen. Op het eiland Bornholm waren in 1945 reeds 22 pCt der inwoners met de bacil van CALMETTE behandeld (*J. A. M. A.*, deel 134, 554, 1947).